

Nota Kaders 2023-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Beleidsmatige uitgangspunten	5
1.1 Nota Kaders 2023-2026	5
1.2 Beleidsmatige en financiële uitgangspunten.....	5
1.3 Leeswijzer	6
2 Financiële ontwikkelingen	7
2.1 Financiële positie	7
2.2 Financiële bandbreedte.....	8
3. Bandbreedte overzicht	9
4. Toelichting Ontwikkelingen	11
Algemene uitkering	11
Autonome ontwikkelingen	12
Verbonden partijen	12
Prijsindexaties Intensieve Sturings Relaties	12
Energielasten	13
Programma 1 Wonen	14
Programma 2 Werken	14
Programma 3 Vrije tijd	16
Programma 4 Sociaal Domein	16
Programma 5 Bestuur & organisatie	19
Dekkingsvoorstellen	19
Bijlage 1 Kaders & uitgangspunten programmabegroting 2023-2026.....	20

1 Beleidsmatige uitgangspunten

1.1 Nota Kaders 2023-2026

De Nota Kaders vormt de aftrap van de jaarlijkse beleids- en planning & control cyclus van de gemeente Valkenswaard. De Nota Kaders is daarmee primair het document waarin strategische keuzes worden gemaakt voor de toekomst en de integrale afweging van beleid vorm krijgt. Middels deze Nota Kaders 2023-2026 doet het college voorstellen aan de gemeenteraad met het oog op de meerjarenprogrammabegroting 2023-2026. Daarnaast kan de gemeenteraad het college bij de behandeling van de Nota Kaders specifieke beleidsopdrachten geven die dienen te worden uitgewerkt ter voorbereiding op de Programmabegroting 2023-2026.

De Nota Kaders 2023-2026 is een bijzondere Nota Kaders. In maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen geweest, waardoor dit de eerste Nota Kaders is in de nieuwe raadsperiode. De Nota Kaders is echter vastgesteld door het demissionaire college. Wensen en ambities zijn weggelaten uit de Nota Kaders waardoor de mogelijkheid bestaat om de keuzes uit het nieuwe raadsprogramma te verwerken in de begroting 2023-2026.

Het is belangrijk om te beseffen dat de Nota Kaders de aanzet vormt voor de Programmabegroting 2023-2026. Gedurende het proces van de totstandkoming van de begroting kunnen er nog wijzigingen optreden. Op het moment van vaststellen van de Nota Kaders zijn er nog onzekerheden, waarvan de effecten gedurende het proces inzichtelijk worden gemaakt. De programmabegroting 2023-2026 zal een definitief beeld geven van de beleidsmatige en financiële situatie van de gemeente in 2023.

1.2 Beleidsmatige en financiële uitgangspunten

Het financieel meerjarenperspectief is gebaseerd op ontwikkelingen zoals die op het moment van het opstellen van de Nota Kaders 2023-2026 bekend zijn. In deze Nota Kaders zijn zoals elk jaar de vrije begrotingsruimte in de begroting voor 2023 en het meerjarenperspectief tot en met 2026 gezien een aantal externe ontwikkelingen (zoals elk jaar) nog onzeker. De Nota Kaders is dan ook niet meer dan het vertrekpunt voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2023-2026.

Omdat met ingang van 2023 een herijking van het Gemeentefonds wordt doorgevoerd, hebben wij van het ministerie - vooruitlopend op de meicirculaire - een maartbrief ontvangen die vast een doorkijk geeft over de middelen die wij de komende jaren uit de algemene uitkering mogen verwachten. Om u een zo goed mogelijk beeld van het financieel perspectief te schetsen, hebben wij deze maartbrief in de Nota Kaders verwerkt. Wij gaan er van uit dat de bijstelling als gevolg van meicirculaire (die wij begin juni verwachten te ontvangen van het rijk) daarom dit jaar veel kleiner zal zijn dan in voorgaande jaren.

Financieel perspectief bandbreedte 2023-2026

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Vertrekpunt bandbreedte	1.842	2.063	2.514	2.592
Algemene uitkering	1.942	3.674	4.688	2.027
Door raad vastgestelde begrotingswijzigingen na begroting 2022	0	-1	-	-
Ruimte voor nieuw beleid gemeenteraad	-870	-870	-870	-870
Bandbreedte	2.914	4.866	6.333	3.749
Autonome ontwikkelingen	-4.176	-3.544	-3.582	-3.582
Bandbreedte na autonome ontwikkelingen	-1.262	1.322	2.750	167
Dekkingsvoorstellen	1.262	165	167	167
Bandbreedte na dekkingsvoorstellen	0	1.487	2.917	334
Saldo incidentele baten en lasten	278	455	554	554
Bandbreedte na eliminatie incidentele baten en lasten	278	1.941	3.471	887

Duiding cijfers: (+)= Voordeel bandbreedte en (-)= Nadeel bandbreedte

Financieel laat het startpunt van de Nota Kaders 2023-2026 ruimte zien. Er zijn verschillende financiële onzekerheden en is een aantal mutaties in de financiële bandbreedte opgenomen die wettelijke ontwikkelingen en autonome (maatschappelijke) ontwikkelingen betreffen en daarmee onontkoombaar zijn. Zoals bijvoorbeeld de stijging van de begrotingen van verbonden partijen, ontwikkelingen in het sociaal domein (gekoppeld aan de ontoereikende middelen vanuit het Rijk) en onderwijshuisvesting. Tevens zijn de structurele effecten uit het jaarrekeningresultaat 2021 verwerkt. Na de verrekening van deze effecten ontstaat een incidenteel negatief saldo van € 943.000 euro in 2023 wat door een onttrekking uit de algemene reserve gedekt kan worden. De verwachting voor de daar op volgende jaren is (als gevolg van de herijking van het gemeentefonds) positief.

De gemeenteraad heeft het college per motie verzocht om de Toekomstvisie 2040 te verwerken in de P&C-cyclus. Aangezien dit ook nauw samenhangt met een eventuele keuzes uit een raads- en collegeprogramma, stellen wij voor de uitwerking van de motie te laten landen in de aankomende programmabegroting 2023-2026. Wij hebben hier in het overzicht van de bandbreedte 1% van het begrotingsaldo (€ 870.000) gereserveerd.

1.3 Leeswijzer

Nu de status van de Nota Kaders en de uitgangspunten uiteen zijn gezet, worden in hoofdstuk 2 de financiële positie en de financiële bandbreedte die in het financiële perspectief van de Nota Kaders zijn opgenomen benoemd. In hoofdstuk 3 zijn alle mutaties in kaart gebracht. Deze worden inhoudelijk toegelicht in hoofdstuk 4.

In bijlage 1 hebben wij de kaders en uitgangspunten voor het opstellen van de begroting beschreven.

2 Financiële ontwikkelingen

Gemeenten zijn voor hun inkomsten in grote mate afhankelijk van de Rijksoverheid. Hun grootste bronnen van inkomsten zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds en specifieke uitkeringen van departementen die geormerkt zijn voor bepaalde beleidsterreinen. De voornaamste overige inkomsten betreffen rente en dividenden, inkomsten uit grondexploitatie, gemeentelijke heffingen en belastingen.

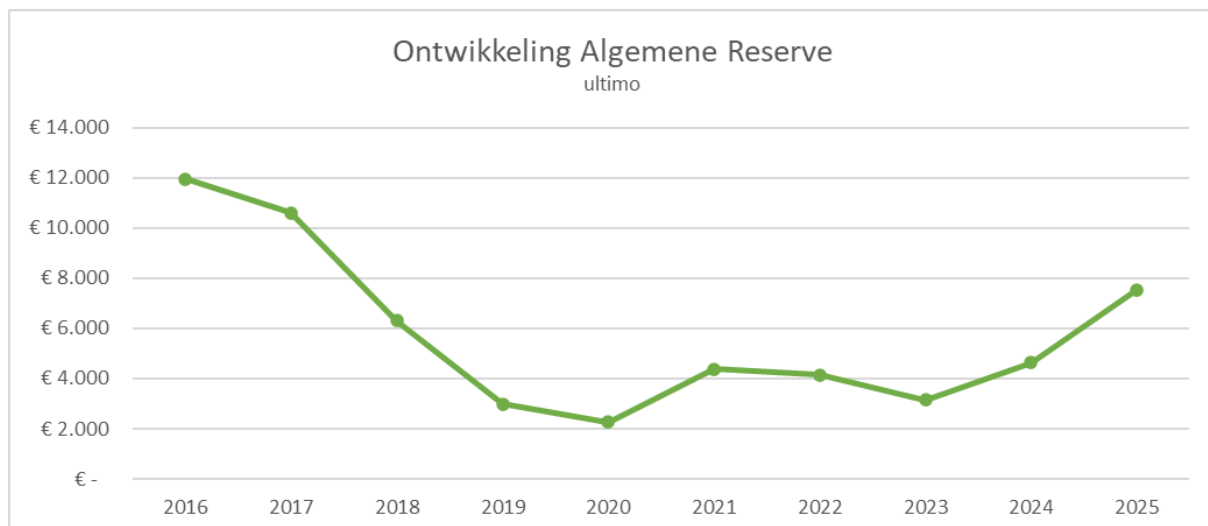
In paragraaf 2.1 wordt eerst de financiële positie van onze gemeente toegelicht. Daarbij gaan wij in op de vermogenspositie van onze gemeente en op hoe wij omgaan met onze algemene reserve. Ook gaan we in op de impact die dit kan hebben op de wijze waarop wij omgaan met potentiële risico's.

Om te kunnen bepalen welke ruimte de gemeente heeft om ambities en ontwikkelingen een plek te geven in de begroting, werken we met de financiële bandbreedte die aangeeft wat meerjarig de ruimte of het tekort in onze begroting zal zijn. Als vertrekpunt is de bandbreedte na vaststelling van de begroting 2022-2025 genomen om een juist beeld te krijgen van de financiële ruimte.

2.1 Financiële positie

De algemene reserve is een reserve waaraan geen bestemming is gegeven (zoals dat bij een bestemmingsreserve wél het geval is). Het rekeningresultaat wordt in de regel jaarlijks verrekend met de algemene reserve. De algemene reserve wordt tevens gebruikt als weerstandcapaciteit om niet begrote kosten te dekken.

In onderstaande tabel is het verloop van de reserve in jaren weergegeven.

Ontwikkeling algemene reserve

In de afgelopen periode is de algemene reserve voor verschillende doelen (negatieve rekeningresultaten, aanpassingen a.g.v. overdracht N69, markt westzijde, startershuisvesting Molensteen en tekorten sociaal domein) aangewend waardoor deze in omvang is afgenomen. Middelen die wij ontvangen uit de GOB subsidie en die bedoeld zijn ter compensatie van waardevermindering van reeds afgeschreven gronden worden gebruikt om de algemene reserve te versterken.

Daarnaast is bij de september circulaire 2021 besloten om de bandbreedte te bepalen op 1% van het begrotingstotaal (€ 870K) en het meerdere toe te voegen aan de algemene reserve, zodat er ruimte is voor de nieuwe raadsperiode. In de voorspelling van de ontwikkeling van de hoogte van de algemene reserve hebben wij dit als uitgangspunt genomen.

Het positieve rekeningresultaat over 2021 is al verwerkt in de ontwikkeling van de algemene reserve.

Prijs- en salarisontwikkelingen

De huidige omstandigheden brengen ons ertoe speciale aandacht te hebben voor de prijs- en salarisontwikkelingen. Wereldwijd worden we momenteel geteisterd door een hoge inflatie. Om de koopkracht op peil te houden zien we stevige loon- en salarisontwikkelingen. De loon- en salarisontwikkelingen zien we over de hele linie terug in CAO ontwikkelingen die zowel een direct als indirect effect (via de loonkosten van de zorgpartijen) hebben op onze begroting. Voor beide effecten geldt dat we er geen invloed op hebben en daarom als autonome ontwikkeling in de Nota Kaders hebben meegenomen. De stijging als gevolg van indexatie wordt over het algemeen vergoed en meegenomen in de Algemene Uitkering die het Rijk bekend maakt bij de circulaires. Deze zijn door het opnemen van de cijfers van de maartbrief grotendeels in het overzicht verwerkt.

Ook als we kijken naar de prijsontwikkeling van goederen en materialen dan heeft dat effect op onze begroting. Zo is de energieprijs vanwege de oorlog in Oekraïne fors gestegen. Dit effect is in de Nota kaders doorgerekend. Dit heeft tevens aan het licht gebracht dat het verbruik in de hele begroting (deze kosten zijn namelijk op veel plekken terug te vinden) niet realistisch is begroot. Ook hier doen we in deze Nota Kaders een voorstel voor waarbij we tevens rekening houden met het plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijk vastgoed.

Ook andere prijzen stijgen inmiddels stevig zoals bijvoorbeeld hardware die nodig is voor onze bedrijfsvoering, maar ook materialen die nodig zijn om de projectenportefeuille te realiseren. Niet alle prijsstijgingen zijn voorzienbaar en kunnen dus ook niet volledig worden meegenomen in de Nota Kaders.

2.2 Financiële bandbreedte

Uitgangspunt voor de financiële bandbreedte 2023-2026 vormt de vastgestelde Programmabegroting 2022-2025, inclusief amendementen. Na het vaststellen van de programmabegroting 2022-2025 zijn nog diverse externe en interne factoren van invloed geweest op het toen vastgestelde meerjarenperspectief.

In het overzicht "Financieel perspectief bandbreedte" zoals opgenomen bij hoofdstuk 3 zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- Structurele effecten jaarrekening 2021
- Ruimte voor nieuw beleid (1% conform raadsbesluit bij de septembercircularie 2021)
- Autonome & wettelijke ontwikkelingen
- Dekkingsvoorstellen

Om een goed inzicht te geven in het saldo van de begroting, hebben wij in de presentatie als eerste de mutatie van de septembercircularie 2021 op de algemene reserve geëlimineerd. Immers, de Nota Kaders dient om u een goed inzicht te geven van de beschikbare begrotingsruimte vóór mutaties met de Algemene Reserve.

De jaarschijf 2023 is sluitend gemaakt met een incidentele onttrekking van € 943.000 aan de algemene reserve. De overige jaarschijven sluiten met een voordelig saldo, die in de doorkijk van de Algemene Reserve aan het saldo van de reserve zijn toegevoegd.

Het overzicht eindigt met het structurele begrotingssaldo, dat door de provincie wordt gehanteerd als toetsingskader.

In hoofdstuk 4 is een inhoudelijke toelichting opgenomen op de mutaties van de bandbreedte.

3. Bandbreedte overzicht

Financieel perspectief bandbreedte 2023-2026

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
<i>Bandbreedte meerjaren begroting 2022</i>	716	684	684	762
<i>Eliminatie versterking Algemene Reserve Septembercirculaire 2021</i>	1.126	1.379	1.830	1.830
Vertrekpunt bandbreedte	1.842	2.063	2.514	2.592
Algemene uitkering				
Ontwikkeling volgens Decembercirculaire 2021	-106	-105	-106	-106
Indicatie ontwikkeling volgens Maartbrief 2022 (inclusief ontwikkeling accres)	2.048	3.779	4.794	2.133
Totaal Algemene uitkering	1.942	3.674	4.688	2.027
<i>Door raad vastgestelde begrotingswijzigingen na begroting 2022</i>	0	-1	-	-
<i>Ruimte voor nieuw beleid gemeenteraad</i>	-870	-870	-870	-870
Bandbreedte	2.914	4.866	6.333	3.749
Autonome ontwikkelingen				
<u>Algemeen / programmaoverstijgend</u>				
Verbonden partijen	-843	-843	-843	-843
- Vervallen taakstelling GRSA2	-429	-429	-429	-429
Prijsindexaties Intensieve Sturings Relaties	-109	-109	-109	-109
Salarisontwikkeling	-517	-517	-517	-517
Energielasten; levering	-252	-252	-252	-252
Energielasten; teruglevering zonnepanelen	29	29	29	29
Energielasten; prijsstijging	-254	-254	-254	-254
Actualisatie kapitaallasten	PM	PM	PM	PM
<u>Programma 1 Wonen</u>				
100 Uitrol openbare laadinfrastructuur	-20	-	-	-
101 Vervangen tractie	42	40	-85	-196
101 Dekking reserve Tractie	-42	-40	85	196
102 Speelvoorzieningen	13	-38	-	-97
102 Dekking reserve speelvoorzieningen	-13	38	-	97
<u>Programma 2 Werken</u>				
200 IHP onderwijs (inclusief formatie)*	PM	PM	PM	PM
201 Toezicht kinderopvang	-9	-9	-9	-9
202 Leerlingenvervoer	4	4	4	4
202 Leerlingenvervoer vervallen eigen bijdrage	-65	-65	-65	-65
203 St. Servatius onderhoud (jaarschijf 2025 en 2026)	-	-	-73	-73
203 St. Servatius bijdrage onderwijsinstelling	-	-	35	35
<u>Programma 3 Vrije Tijd</u>				
300 Werkbudget Cultuurraad	-7	-7	-7	-7
<u>Programma 4 Sociaal domein</u>				
400 Wmo Hulp bij het Huishouden indexatie en ontwikkeling clientaantallen	-448	-448	-448	-448
401 Wmo Begeleiding indexatie salarislasten zorgdomein	-40	-40	-40	-40
401 Wmo terugdraaien Taakstelling Individuele begeleiding en dagbesteding	-200	-300	-300	-300
402 Wmo Collectief vervoer (Taxibus)	-51	-51	-51	-51
403 Jeugd Individuele voorzieningen Ambulant	100	100	100	100
404 Jeugd Bescherming en Reclassering	-91	-91	-91	-91
405 Jeugd Zorg Plus	-60	-60	-60	-60
406 Jeugd Bijdrage regionale samenwerking 'Samen voor de Jeugd'	-43	-43	-43	-43
407 Jeugd indexatie salarislasten zorgdomein	-58	-58	-58	-58
408 Tijdelijke inhuur toegang Wmo	-400	-	-	-
409 Tijdelijke inhuur toegang Jeugd (CJG)	-280	-	-	-
410 Subsidie Stichting Beursvloer vervalt	15	15	15	15

* IHP Onderwijs: De 1^e contouren van de cijfers voor een nieuw IHP zijn bekend. Met de gemeenteraad wordt op 1 juni 2022 voor het eerst over dit onderwerp gesproken. In dit stadium is het ons inziens te vroeg om een cijfermatige doorrekening op te nemen in de nota kaders. De nu bekende bedragen zijn in de plaats daarvan specifiek vermeld in de toelichting op dit onderwerp.

Financieel perspectief bandbreedte 2023-2026*Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Programma 5 Bestuur & organisatie				
500 Devices en emailadressen raadsleden	-38	-38	-38	-38
501 Precariobelasting	-17	-17	-17	-17
502 Reclamebelasting	-27	-27	-27	-27
502 Reclamebelasting Subsidieverlening Centrummanagement	20	20	20	20
503 Organisatie en activiteitenbudget inwonerspanel	-35	-35	-35	-35
504 Tijdelijke inhuur Wet elektronische publicaties	-32	-	-	-
505 Verzekering eigen risico WGA	-50	-50	-50	-50
506 Dividend BNG	30	30	30	30
Totaal Autonome ontwikkelingen	-4.176	-3.544	-3.582	-3.582
Bandbreedte na autonome ontwikkelingen	-1.262	1.322	2.750	167
Dekkingsvoorstellen				
Inzet gealloceerde middelen gemeentefonds				
- Salarislasten zorgdomein	140	140	142	142
- Versterking dienstverlening (gedeeltelijk)	122	-	-	-
- Wet open overheid (gedeeltelijk)	57	25	25	25
Onttrekking algemene reserve	943	-	-	-
Totaal dekkingsvoorstellen	1.262	165	167	167
Bandbreedte na bijstuuringsvoorstellen	0	1.487	2.917	334
<i>Saldo incidentele baten en lasten</i>	278	455	554	554
Bandbreedte na eliminatie incidentele baten en lasten	278	1.941	3.471	887

4. Toelichting Ontwikkelingen

Algemene uitkering

Sinds het vaststellen van de programmabegroting 2022-2025 is decembercirculaire 2021 en maartbrief 2022 verschenen. Voor de effecten van de decembercirculaire 2021 zie raadsinformatiebrief 2022-209776 d.d. 8 februari 2022. De effecten van de maartbrief worden hierna toelicht.

Op 15 december 2021 presenteerden het nieuwe kabinet (VVD, D66, CDA en ChristenUnie) het coalitieprogramma 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'. De maartbrief geeft een eerste beeld van de gevolgen voor gemeenten van de belangrijkste maatregelen uit het coalitieprogramma die betrekking hebben op het gemeentefonds. Daarnaast wordt in de maartbrief informatie gegeven het bedrag dat gemeenten zullen ontvangen vanuit de € 679 miljoen die het kabinet beschikbaar heeft gesteld in 2022 om een eenmalige energietoeslag toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Deze middelen worden in de meicirculaire 2022 verdeeld en zijn in de financiële uitwerking van de maartbrief niet meegenomen. Verder wordt in de maartbrief ingegaan op het besluit van de fondsbeheerders om de nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 1 januari 2023 in te voeren.

De maartbrief heeft niet de status van een circulaire. Bij de financiële uitwerking van de maartbrief worden er geen maatstafgewichten en uitkeringsfactoren aangepast. Bij de meicirculaire 2022 zal een actualisatie van het accres plaatsvinden en zal er meer inzicht gegeven worden in andere posten uit het coalitieprogramma die voor gemeenten relevant zijn.

De mutaties vanuit de maartbrief zien er voor Valkenswaard zo uit:

Maartbrief 2022 (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Accres	1.126	2.161	2.491	962
Opschalingskorting	672	898	1.133	0
Herverdeeleffect herijking gemeentefonds	234	702	1.170	1.170
Effect inkomensafhankelijke bijdrage huishoudelijke hulp in Gemeentefonds	17	17	0	0
Totaal mutaties maartbrief 2022	2.048	3.779	4.794	2.133

Accres en opschalingskorting

De jaarlijkse indexatie van het gemeentefonds heet het accres. De in het coalitieakkoord opgenomen accresreeks (t/m 2025) komt bovenop het accres uit de miljoenennota 2022. In 2026 valt het accres terug naar een structureel niveau. Een herberekening gebeurt bij de meicirculaire 2022. Daarnaast heeft het kabinet besloten om de oploop van de opschalingskorting in de jaren 2023-2025 te schrappen, wat zorgt voor een positief effect voor 2023 t/m 2025. Vanaf 2026 is de oploop van de opschalingskorting wel weer van toepassing, in combinatie met het terugvallen van het accres zorgt dit voor een flinke daling van de middelen uit het gemeentefonds.

Invoering nieuw verdeelmodel

De fondsbeheerders hebben besloten om per 1 januari 2023 het nieuwe verdeelmodel gemeentefonds in te voeren. Fondsbeheerders geven aan dat iedereen het eens is over het nieuwe model en dat het een verbetering is ten opzichte van het huidige. Het nieuwe verdeelmodel zoals deze nu doorgevoerd wordt is niet het eindstation, maar zal continu onderhoud vragen en er zal een nadere invulling komen van de onderzoeksagenda.

Voor het effect van de invoering nieuwe verdeelmodel is een ingroeipad afgesproken van maximaal € 7,50 per inwoner in 2023 en maximaal € 15 per inwoner voor 2024 en 2025. Het totale effect van de herverdeling is gemaximeerd op € 37,50 per inwoner. Voor Valkenswaard is het herverdeeleffect positief en loopt dit op tot € 1,1 miljoen.

Effect inkomensafhankelijke bijdrage huishoudelijke hulp in Gemeentefonds

De gemeenten worden gedeeltelijk tegemoet gekomen voor de aanzuigende werking van de invoering van het abonnementstarief.

Eenmalige energietoeslag lage inkomens

Voor de eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen aan huishoudens met een laag inkomen wordt via de algemene uitkering € 679 miljoen aan gemeenten beschikbaar gesteld. In de maartbrief is nog geen verdeling per gemeenten opgenomen. Deze middelen worden via de meicirculaire 2022 verdeeld per gemeenten. Uitgangspunt is € 800 per huishouden.

Autonome ontwikkelingen

Verbonden partijen

De bijdragen voor de verbonden Partijen volgen uit de aangeleverde -en vastgestelde begroting van de volgende partijen: Cure, GGD Brabant Zuidoost, A2 Samenwerking, Ergon Participatiebedrijf, Metropoolregio Eindhoven, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant en De Grote Heide.

De bijdragen worden meerjarig constant begroot, ondanks het feit dat er door de verbonden partijen een meerjarenraming wordt aangeleverd. Voor de te hanteren indexpercentages geven de regionale gemeenten gezamenlijk een bindende richtlijn aan de 4 grootste verbonden partijen.

Vervallen taakstelling GRSA2

Het invullen van de bij de start vastgestelde taakstelling voor de A2 Samenwerking verloopt moeizaam. De taakstelling vraagt aan de ene kant heldere keuzes van gemeenten over de harmonisatie, de kwaliteit van de dienstverlening etc. en aan de andere kant een ontwikkeling van de GRSA2 naar een meer professionele en daarmee efficiëntere organisatie. Aan de doorontwikkeling wordt een extra impuls gegeven op basis van een adviesrapport waarbij het laten vervallen van de taakstelling voorwaarde is om de verbeterslag te maken. De resterende structurele taakstelling voor verbonden partij A2 samenwerking van €962.000 komt te vervallen. Hiervan was €429.000 voor gemeente Valkenswaard.

Verbonden partijen	2023	2024	2025	2026
Cure	-173.000	-345.000	-627.000	-779.000
Dekking Cure door stijging tarief afvalstoffenheffing	173.000	345.000	627.000	779.000
GGD	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
GRSA2	-635.000	-635.000	-635.000	-635.000
GRWRE	-367.000	-359.000	-413.000	-463.000
Dekking GRWRE door ontvangen rijksbijdrage WSW en LKS	367.000	359.000	413.000	463.000
Ergon	-89.000	-89.000	-89.000	-89.000
MRE	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
ODZOB	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
VRBZO	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000
	-843.000	-843.000	-843.000	-843.000

Prijsindexaties Intensieve Sturings Relaties

De subsidiebedragen welke verstrekt worden aan de intensieve sturingsrelaties zijnde Lumens, Combinatie Jeugdzorg, Cordaad, MEE, GGzE en daarnaast de subsidies aan de Bibliotheek en het Centrummanagement worden jaarlijks geïndexeerd met een gewogen percentage. Hiervoor worden de meest actuele percentages 'Loonvoet sector overheid' en 'Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)' uit de Kernegevenstabel van het Centraal Planbureau maart 2022 genomen waarbij de verhouding 75:25 wordt gebruikt. Deze systematiek sluit aan op de instructie die door de regionale gemeenten aan de vier grootste verbonden partijen zijn gegeven.

In de berekening is uitgegaan van een indexatie van 3,3%. Dit percentage is een gewogen gemiddelde op basis van 75/25 van:

- Loonvoet sector overheid 3,6% (75%)
- Prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC) 2,3%(25%)

Indexering loonkosten intensieve sturingsrelaties

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning uit te voeren. In dit kader verleent de gemeente subsidie aan organisaties (intensieve sturingsrelaties) voor het uitvoeren van preventieve activiteiten en activiteiten in het kader van het verlenen van toegang tot geïndiceerde hulp/ondersteuning. Om de continuïteit van deze inzet te garanderen, is het noodzakelijk de subsidie aan deze organisaties jaarlijks te verhogen in het kader van de wettelijke CAO-verplichting.

Jaarlijkse indexering subsidie Centrummanagement Valkenswaard

Met de stichting Centrummanagement Valkenswaard is een convenant afgesloten. Hierin zijn afspraken gemaakt over welke gezamenlijke doelen we nastreven en hoe we dat organiseren. Daarnaast is hierin afgesproken hoe het Centrummanagement gefinancierd wordt en hoe ze hiervoor verantwoording afleggen. Voor haar inkomsten vraagt de stichting jaarlijks subsidie aan. Het CM is aangemerkt als een subsidierelatie die vraagt om een intensieve sturing. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is er intensief contact en vindt er structureel afstemmingsoverleg plaats. Deze subsidierelatie valt buiten het werkingsgebied van de Subsidieadviescommissie.

Het college heeft op 25 januari 2022 positief besloten op het verzoek van het CM om de structurele subsidie (73.150,-) structureel te indexeren. De raad is hierover per brief (2022-207687) geïnformeerd: *"Het college staat wel positief tegenover het principeverzoek van het Centrummanagement om het bedrag van de structurele subsidie met ingang van 2023 te indexeren. Dit zullen we via de kadernota aan u voorleggen."*

Indexering loonkosten intensieve sturingsrelaties bibliotheek

Op basis van de wet voor openbare bibliotheken (2015) levert de bibliotheek een bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Bijvoorbeeld door laaggeletterdheid te bestrijden. Of door ervoor te zorgen dat mensen meer gaan lezen. Ook stopt leren niet na de afronding van het onderwijs, maar gaat het een leven lang door. Daar levert de bibliotheek ook een bijdrage aan. De overheid heeft een rol bij het toegankelijk maken van bronnen en informatie via de openbare bibliotheek.

De bibliotheek heeft personeel in dienst die ervoor zorgen dat:

- mensen informatie kunnen vinden;
- mensen kunnen lezen en leren;
- mensen elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar in discussie kunnen gaan;
- mensen kennismaken met kunst en cultuur.

Om de continuïteit van deze inzet te garanderen, is het noodzakelijk de subsidie aan deze organisaties jaarlijks te verhogen in het kader van de wettelijke CAO-verplichting.

Energielasten

Binnen de diverse programma's van de begroting zijn kosten geraamd voor de levering van aardgas en elektriciteit voor de diverse gemeentelijke gebouwen en overige installaties, zoals bv. Openbare verlichting. In de begroting 2022 is in totaliteit € 617.000 opgenomen voor Aardgas en elektra. Op basis van de verbruik cijfers van 2021 hebben we zonder rekening te houden met prijsstijgingen €869.000 nodig voor:

- Aardgas € 195.000
- Elektra € 674.000

Structureel moet er een bedrag van € 252.000 bijgeraamd worden op de diverse onderdelen.

Momenteel is onbekend of van de structurele verhoging er meer kosten verhaald kunnen worden op huurders en/of gebruikers en wat het effect dan eventueel is op mogelijke subsidies voor de huurders en gebruikers.

Naast de structurele verhoging voor de levering van aardgas en elektriciteit hebben we tevens te maken met forse prijsstijgingen voor de leveranties voor aardgas en leveranties. Het is lastig om een percentage voor de prijsstijging aan te geven gelet op de marktontwikkelingen. De gemiddelde aardgasprijs is bijvoorbeeld tussen augustus 2021 naar februari 2022 met ca. 48% gestegen.

Voor alsnog hebben wij een doorrekening gemaakt met een gemiddelde prijsstijging van 33,3% voor de lange termijn. Wij stellen u voor om bij de Bestuursrapportage en de begroting 2023-2026 wederom te kijken naar de gerealiseerde cijfers van 2022 en dan eventueel de begroting aan te passen.

De prijsstijging voor de huidige doorrekening bedraagt €254.000 in totaliteit (Aardgas €62.000 en Elektra €192.000).

Programma 1 Wonen

100. Uitrol openbare laadinfrastructuur

Het aantal elektrische auto's neemt snel toe. Vanaf 2030 dienen alle nieuw verkochte auto's emissieloos te kunnen rijden. Naar schatting rijden er in 2030 zo'n 1,9 miljoen elektrische auto's in Nederland. Deze ontwikkelingen vragen om een gelijktijdige ontwikkeling van de benodigde laadinfrastructuur. Gemeenten hebben hierin een belangrijke rol.

Als onderdeel van het klimaatakkoord is de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de ontwikkeling van laadinfrastructuur geen belemmering mag vormen voor de groei van het aantal elektrische auto's.

Openbare laadpalen worden in Valkenswaard geplaatst door Vattenfall. Dit op basis van een provincie breed contract via Provincie Noord Brabant. Voor de begeleiding van onderstaande werkzaamheden is geen capaciteit aanwezig binnen de afdeling RB en huren we externe expertise in.

Proactieve Uitrol elektrische laadpalen

De provincie Noord-Brabant faciliteert een nieuwe collectieve aanbesteding voor publieke laadpalen in de openbare ruimte. In 2021 en 2022 is het aantal openbare laadpalen in Valkenswaard flink toegenomen. We volgen 2 sporen. 'Paal volgt auto': Een laadpaal wordt geplaatst op aanvraag van een bewoner/gebruiker die een elektrische of hybride autorijdt. Daarnaast proactief, op basis van prognosekaarten. Dit is gestart in 2020 en loopt door tot in 2023.

Laadvisie

In 2023 starten we met een laadvisie. De huidige werkwijze voor het beoordelen en toekennen van een aanvraag voor een laadpunt wordt daarin beschreven, evenals de locatiekeuze.

101. Vervangen tractie

Voor de instandhouding van onze tractie worden jaarlijks de budgetten die nodig zijn voor de vervanging van onze tractie onttrokken aan de tractiereserve. Op basis van het actuele bijgestelde tractiebestand dienen voor de komende jaren respectievelijk de volgende bedragen beschikbaar te worden gesteld:

- 2023 € 96.000
- 2024 € 91.000
- 2025 € 301.000
- 2026 € 196.000

102. Speelvoorzieningen

Voor de instandhouding van onze speelvoorzieningen worden jaarlijks de budgetten die nodig zijn voor de vervanging en groot onderhoud van onze speelvoorzieningen onttrokken aan de reserve speeltoestellen. Op basis van het actuele bijgestelde vervangingsplanning dienen voor de komende jaren respectievelijk de volgende bedragen beschikbaar te worden gesteld:

- 2023 € 78.000
- 2024 € 115.000
- 2025 € 74.000
- 2026 € 97.000

Programma 2 Werken

200. IHP-onderwijs (inclusief formatie)

Het geactualiseerde IHP geeft houvast aan hoe om te gaan met investeringen in gebouwen voor onderwijs en kinderopvang. Deze inhoudelijke houvast is vertaald naar een financieel uitvoeringsplan voor de komende bestuursperiode (2023–2026) en een totaaloverzicht voor de investering over een langere periode (2023–2036).

Om voor de toekomst de samenkomst met een standaard verkiezingsjaar te voorkomen is het voorstel om de meerjarige investeringen voor eerste 4 jaar van het IHP vast te stellen, maar na drie jaar de nieuwe cyclus te starten. Vanuit het budgetrecht wordt uiteindelijk per jaar aan de raad het benodigde krediet gevraagd, waarbij dan rekening gehouden wordt met de actuele indexeringen. Om de financiële gevolgen van het IHP mee te nemen in de cyclus van 2023 is nu enkel tekstueel aangegeven dat hier budget moet worden gevraagd en dat na besluit raad het bedrag voor het jaar 2023 wordt meegenomen in de begroting.

Op het gebied van onderwijshuisvesting is binnen de gemeente Valkenswaard momenteel sprake van een achterstand. Dat wil zeggen dat een aantal scholen al een tijdje in de wachtstand staan, in afwachting van dit plan, ondanks de nijpende knelpunten. Naast de knelpunten van oudere scholen met een tekort aan ruimte en hoge onderhoudslasten, knelt het nu ook op zaken als "fossiele brandstoffen" en "frisse lucht" welke door de klimaatcrisis en de coronacrisis hoog op de agenda staan en vragen om een adequate en daadkrachtige aanpak. In het geactualiseerde plan is hierin een aanpak voorzien welke financieel is vertaald in varianten. Over de aanpak en gevolgen van dit plan gaan de schoolbesturen graag de dialoog aan met de raad via een informatiebijeenkomst op 1 juni 2022 en met het nieuwe college op basis van een op overeenstemming gericht overleg (OGOO).

De ambtelijke werkgroep heeft samen met het onderwijs en de kinderopvang de afgelopen periode een nieuwe versie van het IHP uitgewerkt dat nog bestuurlijk vastgesteld moet worden door de raad. Vooruitlopend op deze bestuurlijke besluitvorming wordt er via de Nota kaders wel alvast een inzicht gegeven in de financiële impact (gebaseerd op prijspeil maart 2022).

Het totaal IHP komt voor de komende periode 2023-2036 uit op een investering van €44.000.000 (de "inhoudelijke variant"). Een door de werkgroep gemaakte optimaliseringslag komt uit op een totaal investering van €40.000.000 ("optimalisering variant"). Voor de volledige periode maakt de optimaliseringsvariant niet het grote verschil, dit geldt echter niet voor de komende coalitieperiode. Hier geeft de gemaakte optimaliseringslag een financieel significant ander beeld zonder afbreuk te doen aan de inhoud:

- De "inhoudelijke variant" waarbij in de periode 2023-2026 voor totaal € 28.000.000 aan investeringen wordt gedaan (oplopend naar €1.900.000 aan jaarlijkse exploitatielasten). Hierbij is voorzien in vernieuwbouw van de Pionier, nieuwbouw unilocatie Agnentendal/st Martinus, uitbreiding van t Smelleken, nieuwbouw Belhamel en nieuwbouw Schepelweyen.
- De "optimalisering variant" waarbij in de periode 2023-2026 voor totaal €16.300.000 aan investeringen wordt gedaan (oplopend naar € 940.000 aan jaarlijkse exploitatielasten). Hierbij is voorzien in vernieuwbouw van de Pionier in een aangepaste variant ten aanzien van de gymzaal, nieuwbouw unilocatie Agnentendal/ st Martinus, uitbreiding van t Smelleken en zijn plannen voor de Belhamel en de Schepelweyen naar achter in de tijd geschoven.

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Enkel ambtelijk is volledigheidshalve gekeken naar de financiële doorvertaling hiervan in een rekenkundige minimale variant. Inhoudend dat alleen waar scholen uit hun jasje groeien wordt geïnvesteerd. In de periode 2023-2026 betekent deze basis variant een totaal investering van ca. € 4.200.000 (exploitatie last van circa € 230.000). Het betreft voor de coalitieperiode: uitbreiding 't Smelleken, St Martinus en Agnetendal; deels permanent en deels tijdelijk. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de genoemde achterstand, binnenklimaat, duurzaamheid, of recht gedaan aan bestaande samenwerkingen met schoolbesturen, bestaande verwachtingen zowel vanuit inwoners als schoolbesturen, (kindgerichte) ontwikkelingen, ambities uit de lokale educatieve agenda en onderwijskundige vernieuwingen. Deze variant wordt om deze reden dan ook niet ondersteund door de werkgroep.

In de huidige begroting is rekening gehouden met een investeringskrediet van € 4.500.000 voor de Pionier en € 500.000 voor tijdelijke huisvesting. Door vertaald in een exploitatie last van circa € 130.000. Voor de inhoudelijke en optimale variant betekent dit deels dekking voor de totale kosten en de exploitatielast.

Voor de rekenkundige minimale variant betekent dat dit budget vrijvalt omdat de Pionier niet wordt uitgevoerd.

Om de uitvoering aan het IHP te kunnen geven, in de variant die de gemeenteraad besluit, is er aanvullende op de bestaande formatie extra ambtelijke capaciteit nodig van 1 fte ingeschaald op schaal 10.

201. Toezicht Kinderopvang

Het Rijk heeft via de septembercirculaire 2021 extra middelen beschikbaar gesteld in opmaat naar een wetwijziging waarin het toezicht voor de gastouders wordt verhoogd om minimaal 50% van de gastouders jaarlijks te inspecteren. De gemeente Valkenswaard heeft structureel € 9.000 meer middelen gekregen voor toezicht en handhaving kinderopvang. Deze middelen zijn in 2021 vanwege de beperkte omvang niet gealloceerd.

Komend jaar (2022) is een overbruggingsjaar en streeft de GGD BZO naar een inspectie van 33%, zodat de organisatie ruimte heeft voor het werven van personeel voor de uitbreidingsvraag. De extra

kosten voor 2022 worden in de Bestuursrapportage gemeld. Vanaf 2023 en verder zijn de extra toegekende middelen structureel nodig om invulling te geven aan de wetwijziging.

202. Leerlingenvervoer

In 2021 is voor het leerlingenvervoer ruim € 534.500 uitgegeven. In de begroting werd rekening gehouden met een beschikbaar budget van € 579.000. Daarnaast is er sprake van het wegvallen van inkomsten uit de ouderbijdragen voor de lijnbusverbinding tussen Valkenswaard en Bladel naar het PiusX-college, zijnde €65.000. Dit structurele, financiële nadeel is per abuis niet verwerkt in de begroting. Daarmee is er dus in werkelijkheid maar € 514.000 beschikbaar voor uitgaven leerlingenvervoer. Dit betekent een structureel tekort van € 20.500.

Op basis van de raamovereenkomst leerlingenvervoer 2021 en verder tussen de gemeente Valkenswaard en Noot Touringcar Ede BV is afgesproken dat met ingang van 1 januari 2022 de contractant het recht heeft de tarieven aan te passen met de jaarindexering zoals die door het landelijke erkend orgaan NEA voor het betreffende jaar is vastgesteld. Voor 2022 is de indexering 3,5%. Dit betekent dat bij een zelfde volume de uitgaven voor 2022 zijn toegenomen met € 18.700. In 2022 geeft dit een verwachte overschrijding van € 39.200.

In de budgetten voor 2023 en verder is ook geen rekening gehouden met deze indexering. Normaal wordt gerekend met 2%. De verwachting is echter dat a.g.v. de indexering net als in 2022 hoog zal zijn in verband met een verrekking van de gestegen brandstofkosten. In afstemming met de vervoerder wordt daarom gerekend met 4%. Dit betekent een stijging van de uitgaven met € 21.800 t.o.v. 2021. De werkelijke indexering is eind 2022 bekend. Voor 2023 wordt dan een totale overschrijding van €61.000 verwacht t.o.v. het huidig begrootte bedrag 2023.

203. St. Servatius

St. Servatius is per ingang van schooljaar 2021-2022 overgegaan van SKOzoK naar RBOB. De afspraak met RBOB was dat door de gemeente een onderzoek wordt gestart naar nieuwbouw of renovatie van het schoolgebouw, met als doel dit binnen twee schooljaren te realiseren. Anno 2022 is dit niet realistisch. Het onderzoek moet nog worden gestart en voor een dergelijk traject van nieuwbouw of renovatie moet eerder vier a vijf jaar worden uitgetrokken dan twee jaar. Aangezien we dit nu weten/realiseren is het ook nu het moment om deze autonome ontwikkeling te verwerken in de begroting en ook voor de jaren 2025 en 2026 middelen te reserveren voor de St. Servatius.

Programma 3 Vrije tijd

300. Werkbudget Cultuurraad

De Cultuurraad Valkenswaard is een formeel adviesorgaan voor het college van burgemeester en wethouders. Bij instellingsbesluit is aan de Cultuurraad een werkbudget ter beschikking gesteld. Voor de periode 2019-2022 bedroeg dat € 25.000. Om te zorgen dat de cultuurraad haar werkzaamheden voort kan zetten is dit werkbudget ook voor de jaren 2023-2026 nodig. Het gaat dan om € 25.000 gelijkmatig te verdelen in vier jaarlijkse bedragen van €6.000 (afgerond).

Programma 4 Sociaal Domein

400. Toename uitgaven hulp bij het huishouden als gevolg van indexatie en ontwikkeling cliëntaantallen 2021

Net als in 2020 is er ook in het jaar 2021 sprake van een toename in het gebruik van de hulp bij het huishouden als gevolg van het abonnementstarief. Deze tendens zet zich voort in het 1^e kwartaal van 2022. Voor de prognose voor 2023 wordt dezelfde systematiek als voor de begroting 2022 gehanteerd en gaan we uit van het cliënten aantal per 31 december 2021. Eventuele verdere groei wordt opgenomen in de risicoparagraaf.

Contractueel zijn we gehouden om voor hulp bij het huishouden jaarlijks de tarieven te indexeren. In deze indexatie is de looncomponent van de geldende CAO VVT bepalend. Deze CAO kent een loonstijging van in totaal 6% per maart 2023.

Voor 2023 is voor de hulp bij het huishouden een bedrag van € 2.714.000 begroot. Uitgaande van het aantal cliënten eind 2021 en de CAO-indexering zullen de daadwerkelijke uitgaven € 3.162.000 zijn. Dit betekent een overschrijding van € 448.000. Hiervoor is geen dekking. Weliswaar is in de

decembercirculaire 2021 is een bedrag opgenomen ter compensatie van de loonstijgingen in de zorg (Wmo), maar deze voorgesteld in te zetten ter dekking van de indexatie op het onderdeel begeleiding en is niet toereikend om ook voor hulp bij het huishouden ingezet te worden. Het past binnen het Rijksbeleid om hiervoor alsnog een aanpassing op deze compensatieregeling door te voeren, maar hierover is momenteel nog geen enkele zekerheid.

Er is een projectplan opgesteld om de mogelijkheden te onderzoeken om de toestroom op de langere termijn te beperken. Dit project zal naar verwachting vanaf najaar 2022 uitgerold kunnen worden. Eventuele effecten hiervan zijn echter pas op langere termijn zichtbaar en om die reden nu niet meegenomen in de prognose.

401. Toename uitgaven begeleiding als gevolg van indexatie

Het aantal verstrekte begeleidingsvoorzieningen op grond van de Wmo zien we sinds medio 2021 licht dalen. Of deze trend zich verder doorzet, is nog onbekend. Desondanks is de verwachting dat de uitgaven voor begeleiding stijgen a.g.v. de forse indexatie die volgt uit de contractafspraken. Contractueel zijn we namelijk gehouden om de tarieven voor begeleiding jaarlijks te indexeren volgens het CPI indexcijfer Zorg en Welzijn. In deze indexatie is de looncomponent van de geldende Cao's in de branche zorg en welzijn bepalend.

Voor de berekening van de verwachte uitgaven (P x Q) wordt gebruik gemaakt van het cliëntenaantal van eind 2021 (P), conform systematiek begroting 2022. Voor het berekenen van de prijs dient het tarief van 2021 geïndexeerd te worden met de prijsstijging 2022 (3,1%) en het te verwachten indexeringspercentage voor 2023 (6%). Daarmee komen de verwachte totale uitgaven voor 2023 op € 3.633.000. Begroot is een bedrag van € 3.393.000. Dit betekent een tekort van € 240.000.

Het begrote bedrag van € 3.393.000 voor 2023 is tot stand gekomen door het inboeken van een besparing van € 200.000 a.g.v. maatregelen in het kader van de transformatie t.o.v. het begrote bedrag voor 2022. Dit betekent dat de beoogde besparing op dit moment teniet wordt gedaan door de forse prijsstijging in 2023.

Aangezien de stijging van de uitgaven het gevolg is van stijging van de lonen, kunnen de extra middelen uit de decembercirculaire 2021 'Salarislasten zorgdomein (Wmo)' ad € 84.000 ingezet worden ter dekking van een deel van de stijging van de uitgaven.

402. Toename uitgaven Collectief Vervoer (Taxibus)

Bij het collectief vervoer zijn we verbonden aan een jaarlijkse indexering van de tarieven. In 2022 is dit een indexering van 3,5%. Gelet op alle ontwikkelingen is het reëel om voor 2023 uit te gaan van een hogere indexatie. We zien namelijk een loonstijging op de gehele arbeidsmarkt, maar ook de prijsstijging van de brandstoffen wegen zwaar bij het bepalen van het indexatiecijfer. Met dit uitgangspunt is het reëel om uit te gaan van een indexatie van 4%. Voor 2023 is voor het collectief vervoer een bedrag van € 209.000 begroot. In werkelijkheid zien we al een aantal jaar een overschrijding van dit budget van ongeveer € 30.000. Dit alleen al maakt dat de huidige begroting niet meer passend is. Met daarnaast als uitgangspunt dat de indexering minimaal 4% zal bedragen, komen de verwachte kosten voor het collectief vervoer (Taxibus) in 2023 uit op € 260.000.

403. Lagere kosten individuele voorzieningen ambulant als gevolg van lagere cliëntaantallen.

Lagere kosten individuele voorzieningen ambulant als gevolg van lagere cliëntaantallen. De gemeente is op basis van de Jeugdwet verantwoordelijk voor het bieden van passende jeugdhulp aan jeugdigen. Op basis van prognose wordt verwacht dat het aantal cliënten met een vraag voor de jeugdhulp ambulant en daarmee de kosten van individuele voorzieningen ambulant vanaf 2022 structureel lager zijn dan begroot.

404. Toename kosten jeugdbescherming en jeugdreclassering

Er wordt een structurele toename in de kosten verwacht op basis van prognoses. Dit past in de bredere trend van verzwaring en toename van complexiteit van zorg. De gemeente heeft beperkte invloed op het zorggebruik omdat verwijzingen vaak via de beschermingsketen/ het juridisch kader tot stand komen.

405. Toename kosten Jeugdzorgplus op basis van gemiddelde meerjarige realisatie.

De gemeente is verantwoordelijk voor het bieden van Jeugdzorgplus (gesloten jeugdzorg) op basis van de Jeugdwet. Dit is een relatief dure voorziening met fluctuerende kosten op basis van enkele cliënten. Analyse van de meerjarige realisatie JZPlus ten aanzien van de periode 2017-2021 laat een

gemiddelde realisatie zien van € 172.000 per jaar ten opzichte van € 112.000 structureel begroot. De meerjarenbegroting dient hierop aangepast te worden.

406. Hogere jaarlijkse bijdrage aan de regionale samenwerking binnen de Samenwerkingsovereenkomst Samen voor Jeugd

De gemeente Valkenswaard koopt vanuit haar verantwoordelijkheid op basis van de Jeugdwet specialistische jeugdhulp in met 9 andere regiogemeenten (Samen voor Jeugd) en voor een ander deel met 20 regiogemeenten. Deze regionale samenwerking is noodzakelijk om de wettelijke taken adequaat te kunnen uitvoeren. De gemeente Eindhoven verzorgt de dienstverlening ten aanzien van de inkoop en contractmanagement van deze specialistische ondersteuning op beide schaalniveaus en wij betalen hiervoor een jaarlijkse bijdrage.

Ten aanzien van de samenwerking binnen Samen voor Jeugd geldt per 2022 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst, governance en kostenstructuur ten aanzien van coördinatie, inkoop en contractmanagement en projecten, gebaseerd op het aantal jeugdigen per gemeente. De kosten van de samenwerking en daarmee de bijdrage van Valkenswaard nemen hierdoor structureel toe. Inmiddels zijn de definitieve meerjarige kosten overeengekomen, maar deze zijn nog niet vertaald naar de meerjarenbegroting. De toename in meerjarige kosten van €43.000 vanaf 2023 voor Samen voor Jeugd kan structureel gedeekt worden uit een voordeel dat op basis van prognose verwacht wordt binnen individuele voorzieningen natura jeugd, vanwege een afname in clientaantallen ambulante voorzieningen vanaf 2022. Zie voor meer toelichting het format 403. Jeugd 'individuele voorzieningen jeugd-ambulant'.

407. Jeugd indexatie salarislaster zorgdomein

De VNG, de werkgevers in de zorg en het ministerie van VWS hebben alle gemeenten opgeroepen om per 2022 een extra indexatie van 1,13 procent toe te passen over de looncomponent van de tarieven voor jeugdhulp. Via de decembercirculaire zijn hiervoor structureel middelen beschikbaar gesteld. Voor Valkenswaard betekent dit een structurele toename van de uitgaven voor individuele voorzieningen jeugd van €58.000. In de begroting is het budget € 4.919.000, waarvan de looncomponent € 4.427.000 bedraagt.

408. Tijdelijke inhuur toegang Wmo

De gemeente is op grond van de Wmo wettelijk verplicht een loket in te richten voor inwoners die ondersteuning nodig hebben, de zgn. Toegang. Het aantal aanvragen voor de Wmo blijft stijgen, m.n. de aanvragen voor de voorzieningen Hulp bij het huishouden stijgt fors. Dit is het gevolg van het door de overheid bepaalde abonnementstarief als ook van de dubbele vergrijzing die we in Valkenswaard zien toenemen in haar populatie.

Door een te krappe bezetting in de toegang zijn hierdoor wachtlijsten ontstaan. Om deze weg te werken, is extra capaciteit ingehuurd en is de wachtlijst momenteel nagenoeg weggewerkt. Deze tijdelijke extra capaciteit wordt nu ingezet om de als maar groeiende toestroom aan cliënten op te vangen, nieuwe wachtlijsten te voorkomen, dwangsommen als gevolg van het niet tijdig beschikken te voorkomen en het risico op uitval van medewerkers vanwege te lang een te hoge werkdruk laag te houden. Voor de inhuur van 4,8 fte bedragen de kosten in 2023 € 400.000.

409. Tijdelijke inhuur Toegang Jeugd (CJG)

Vanaf de 2e helft 2021 is er sprake van een lichte stijging van het aantal jeugdigen die een beroep doen op overige (en zwaardere) vormen van jeugdhulp zoals jeugdhulp met verblijf, landelijk ingekochte zorg, maar ook jeugdzorgplus en jeugdbescherming.

Daarnaast ervaart het CJG dat de zwaarte van de casuïstiek toeneemt, mogelijk als gevolg van wachtlijsten bij geïndiceerde jeugdzorg en afschalen van casuïstiek door Veilig Thuis naar gemeentelijke jeugdhulp. Als gevolg hiervan dreigt de caseload toe te nemen met het risico van het ontstaan van wachtlijsten en/of verzuim tot gevolg. Daarnaast dient het CJG de implementatie van het nieuwe inkoopmodel jeugd (Mono-Multi) binnen de werkwijze van de gemeentelijke toegang/CJG vorm te geven. Voor beide ontwikkelingen tezamen is vooralsnog tijdelijk extra capaciteit nodig, zowel in 2022 als in 2023. In 2023 is circa 2 fte nodig, totaal € 280.000.

410. Subsidie Beursvloer vervalt

Deze structurele subsidie ad. €15.000 komt te vervallen, omdat de Beursvloer is gestopt met haar activiteiten.

Programma 5 Bestuur & organisatie

500. Devices en emailadressen raadsleden

Voortschrijdend inzicht maakt dat de raad toch gebruik wil maken van devices en gemeentelijke emailadressen, conform het bij de begroting 2022 ingediende voorstel.

501. Actualisatie precariobelasting

In 2021 was een opbrengst van € 79.400 uit de precariobelasting begroot. Mede als gevolg van leegstand is dit bedrag te hoog begroot. Een bedrag van € 62.000 is een realistische inschatting van de te innen precariobelasting voor de komende jaren.

502. Actualisatie reclamebelasting

In 2021 was een opbrengst van € 90.000 uit de reclamebelasting begroot. Mede als gevolg van leegstand is dit bedrag te hoog begroot. Een bedrag van € 63.000 is een realistische inschatting van de te innen reclamebelasting voor de komende jaren. De inkomsten uit reclamebelasting na vermindering met de perceptiekosten worden als subsidie aan Centrummanagement verleend.

503. Organisatie en activiteitenbudget inwonerspanel

In 2022 is gestart met het inwonerspanel. Dit inwonerspanel speelt een belangrijke rol in de participatie vanuit de omgevingswet en vervangt de adviesraad sociaal domein. Het is de bedoeling om ongeveer zes keer per jaar digitaal en vier keer per jaar fysiek inwoners te betrekken bij actuele onderwerpen in zowel het fysieke als het sociale domein. Om dit mogelijk te maken is ondersteuning vanuit de organisatie nodig en een activiteitenbudget. De kosten hiervoor bedragen €35.000.

504. Tijdelijke inhuur wet elektronische publicaties

Per 1 januari 2023 moeten voor alle besluiten die ter inzage gelegd moeten worden, ook de bijlage digitaal ter inzage worden gelegd. Daarbij moeten deze bijlagen ook geanonimiseerd worden. Op het moment dat hier geen geautomatiseerde tool voor beschikbaar is, kan het zijn dat hiervoor op termijn formatie-uitbreiding nodig is. Voorgesteld wordt €32.000 beschikbaar te stellen voor het jaar 2023 voor het geval het anonimiseren niet binnen de huidige formatie uitvoerbaar is. In 2023 wordt gezien om hoeveel uren het daadwerkelijk gaat.

505. Verzekering eigen risico WGA

Als medewerkers twee jaar ziek zijn kunnen ze een WIA uitkering aanvragen bij het UWV. Als de WIA uitkering wordt toegekend kan deze bestaan uit een WGA-uitkering of een IVA-uitkering. Bij een IVA-uitkering zijn geen re-integratieverplichtingen. Bij een WGA-uitkering heeft de gemeente wel een re-integratieverplichting. De kosten van de WGA-uitkering worden door het UWV gedurende 10 jaar verhaald op de gemeente. Om dit te voorkomen kan de gemeente ervoor kiezen om een jaarlijkse premie gebaseerd op de totale loonsom te betalen aan het UWV (publieke bestel).

Valkenswaard heeft er in het verleden voor gekozen om eigenrisicodrager te zijn met een aanvullende verzekering, de stop-loss verzekering van Loyalis. Verzekeraar Loyalis heeft aangegeven per 1 januari 2022 te stoppen met deze verzekering. Op basis van een aanbesteding is een nieuwe verzekering voor dit risico afgesloten. De kosten hiervan bestaan uit een vaste premie voor 3 jaar welke €50.000 hoger is.

506. Dividend BNG

Er is geen dividend geraamd in de meerjarenbegroting, de afgelopen jaren hebben we wel dividend ontvangen. Voorgesteld wordt om een inkomst van €30.000 structureel hiervoor op te nemen.

Dekkingsvoorstellen

Inzet gealloceerde middelen gemeentefonds

In de autonome ontwikkelingen zijn bedragen gealloceerd voor onderwerpen waarvoor wij in de Algemene Uitkering middelen hebben ontvangen. Deze middelen worden daarom als dekking voor deze onderwerpen meegenomen.

Bijlage 1 Kaders & uitgangspunten programmabegroting 2023-2026

Algemeen

De richtinggevende uitspraken en kaders zijn cruciale elementen voor de Programmabegroting voor het jaar 2023 en volgende jaren. Daarnaast zijn er nog vele andere elementen, die een bijdrage leveren. De gemeenteraad heeft bij behandeling van de herijkte Toekomstvisie 2040 het college de opdracht gegeven deze te verwerken in de P&C-cyclus. De komende periode worden hier de voorbereidingen voor getroffen.

Uitgangspunten 2023

- Het (basis)vertrekpunt is de Programmabegroting 2022-2025;
- Een structureel sluitende meerjarenbegroting;
- De indeling van de programma's en paragrafen herijken op basis van de nieuwe Toekomstvisie 2040;
- Een programma is gebaseerd op de drie w-vragen: wat willen wij bereiken, wat gaan wij daarvoor doen, wat mag het kosten?;
- Ter onderbouwing worden beleidsindicatoren vermeld (art. 2, lid 2, Financiële verordening Valkenswaard 2020);
- De doelstellingen en beoogd maatschappelijke effecten uit strategische beleidsdocumenten met een meerjarig karakter, vastgesteld door de raad, worden in ieder geval opgesomd bij de programma's (1e w-vraag);
- Indien mogelijk wordt een aanvang gemaakt met het integreren – op hoofdlijnen – van de doelstellingen en beoogd maatschappelijke effecten van het bestaande beleid (1e w-vraag);
- Het SMART-principe wordt gehanteerd bij de uitwerking van een programma en product;
- Door de ontschotting biedt de algemene uitkering meer beleidsvrijheid. De besteding van de algemene uitkering kan, binnen de wettelijke marges, zelf worden bepaald;
- Er wordt slechts voor het begrotingsjaar een inschatting gemaakt van de te verwachten loon- en prijsstijgingen met daartegenover indexering van de tarieven, belastingen en accres in de algemene uitkering. In de meerjarenramingen worden geen loon- en prijsstijgingen geraamd, niet in de lasten en niet in de baten.
- Voor 2022 geldt dat op basis van de begrote subsidieomvang in relatie tot het vastgestelde subsidiebeleid 2016 wordt bekeken aan welke instellingen subsidie wordt versterkt. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van de subsidie adviescommissie. Uitgangspunt is te blijven binnen de uiteindelijk definitieve begrote subsidieomvang. Voor subsidierelatie met personeel wordt bij toekenning van subsidie bepaald of er al dan niet moet worden geïndexeerd.
- Voor de bestemmingsheffingen hanteert de gemeente maximaal 100% kostendekkendheid als uitgangspunt. De exacte tarieven en voorwaarden voor alle belastingen en heffingen worden jaarlijks bij verordening bepaald.

Rente

De commissie BBV heeft aangegeven dat het percentage dat gebruikt wordt voor de toerekening aan investeringen een gemiddeld rentepercentage moet zijn van onze huidige leningenportefeuille. De afwijking hierop mag maximaal 0,5% zijn. Op dit moment betalen we gemiddeld zo'n 1,5% op de externe financiering. De ontwikkeling van de rente is op dit moment onzeker, maar we verwachten geen scherpe stijging. Op basis hiervan stellen we voor om een rentepercentage van 1,5% te hanteren.

Structureel sluitende begroting

De uiteindelijke doelstelling is een structureel sluitende begroting, op basis van integraal financieel beheer, en een zorgvuldige en integrale afweging tussen bestaand en nieuw beleid via een jaarlijkse prioriteitendiscussie binnen de Nota Kaders / Begroting.

Begrotingstoets

De Programmabegroting wordt onderworpen aan de gebruikelijke begrotingstoets, waarbij rekening gehouden wordt met het Gemeenschappelijk Toezichtkader. Wij baseren ons hierbij op de begrotingscirculaire van de provincie, die wij in mei 2021 hebben ontvangen.

Rechtmatigheid

Wij zullen zorgdragen dat wij een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring blijven behouden.